

Tulevaisuuslautakunnan tilannekuva Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen strategian valmistelua varten

84/00.01.02.00/2022

Tulevaisuuslautakunta 26.04.2022 § 6

Lisätiedot Muutosjohtaja Elina Felin, puh. 013 30 9850

Päätösehdotus Muutosjohtaja Felin Elina:

Tulevaisuuslautakunta käsittelee tilannekuvan ja lähettää sen aluehallitukselle hyvinvointialuestrategian valmistelua varten.

Tulevaisuuslautakunta kutsuu kokoukseen Tulevaisuuden sote-keskushankkeen projektisuunnittelija Sirpa Turusen kertomaan asiakaskokemuksen tilannekuva -raportista.

Päätös Hyväksyttiin.

Tulevaisuuslautakunta nosti tilannekuvamateriaalin ja käydyn keskustelun perusteella tekemästään swot-analyysistä aluehallitukselle hyvinvointialuestrategian valmistelua varten alla mainitut asiat.

Vahvuudet:

- Palvelujen yhteiset kriteerit ja tavoitteet
- Osaava henkilöstö
- Vahva tietopohja
- Jo luotu organisaatio

Heikkoudet:

- Taloudelliset resurssit
- Henkilökunnan saatavuus, riittämättömyys
- Alueellinen eriarvoisuus, reuna-alueet verrattuna maakuntakeskus
- Väestörakenne

Mahdollisuudet:

- Digitaaliset palvelut
- Lähipalvelut
- Kustannustehokkaat ostopalvelut oman tuotannon vaihtoehtona
- Ennaltaehkäisyssä onnistuminen

Uhat:

- Henkilöstön saatavuus
- Riittämätön rahoitus
- Väestön ikääntyminen, sairastuvuus
- Maailmanpoliittinen tilanne

Pekka Puustinen, Pekka Nuutinen ja Anna-Helena Kosela poistuivat tämän pykälän käsittelyn aikana.

Selostus

Hyvinvointialuelain (611/2021) 41 § mukaisesti hyvinvointialueella on oltava strategia, jossa aluevaltuusto päättää hyvinvointialueen toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista.

Strategian tulee perustua arvioon hyvinvointialueen tilanteesta strategian laatimishetkellä sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista hyvinvointialueen tehtävien toteuttamiseen.

Aluehallitus käynnisti hyvinvointialuestrategian valmisteluprosessin 21.3.2022. Päätöksen aluehallituksen ja aluevaltuuston puheenjohtajistot ovat työryhmänä yhdessä viranhaltijoiden kanssa jatkovalmistelleet strategiaprosessia.

Strategiavalmistelu jatkuu aluehallituksen seminaarissa 28.4., aluevaltuuston strategiaseminaarissa 17.-18.5. ja aluevaltuuston strategiapäivässä 15.6.2022. Strategiatyön muutostukena ja fasilitaattorina toimii Innotiimi-ICG. Tilannekuvaa käsitellään myös toimitelmissä.

Tavoitteena on käsitellä ensimmäinen strategialuonnos aluehallituksessa juhannusviikolla, jonka jälkeen se lähetetään toimitelinten, henkilöstön ja sidosryhmien kommentoitavaksi. Käsittely jatkuu kommenttikierroksen jälkeen elokuun loppupuolella. Tavoitteena on strategian hyväksyminen aluevaltuustossa syys-lokakuussa.

Hallintosäännön 10 § mukaan tulevaisuuslautakunnan tehtävänä on osallistua hyvinvointialuestrategian valmisteluun. Työ käynnistyy yhteisen tilannekuvan luomisella.

Tulevaisuuslautakunnan käsittelyssä ensimmäisessä kokouksessa on

- Demografinen tilannekuva
- Talouden tilannekuva
- Palvelutuotannon ennusteet
- THL:n asiantuntija-arvio sosiaali- ja terveyspalveluista Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella
- Asiakaskokemuksen tilannekuva

Aineistot ovat esityslistan liitteenä ja niitä esitellään kokouksessa.

Tulevaisuuslautakunta käsittelee tilannekuvan ja lähettää sen aluehallitukselle hyvinvointialuestrategian valmistelua varten.

Tulevaisuuslautakunta voi käsittelyssä nostaa aineistosta keskeisiä huomioita (vahvuudet, heikkoudet, mahdollisuudet, uhat) ja keskeisiä haasteita tai kysymyksiä, jotka on lautakunnan näkemyksen mukaan ratkaistava osana strategiatyötä.

Väestöennusteiden mukaan maakunnan väestömäärä vähenee tasaisesti ja väestöllisen huoltosuhteen muutokset aiheuttavat haasteita palvelujen järjestämiselle ikääntyvien määrän kasvaessa ja työikäisten määrän vähentyessä. Tämä näkyy myös palvelutuotannon ennusteissa sekä

henkilöstötarpeen/-saatavuuden ennusteessa. Taloudessa ennustettu kulukehitys, rahoitusmallin siirtymätasaus ja lainanottovaltuus tekevät erityisesti vuosista 2023-2024 haastavat.

Asiakaskokemuksen osalta tulevaisuuden sote-keskushankkeen raportissa kuvataan toiminnan laajuutta ja asiakaskokemuksen tilannekuvaa. Raportissa nostetaan esiin myös asiakaskokemuksen johtamisen kehittämisen näkökulmia.

Hyvinvointialueelle 1.1.2023 Siun sotelta siirtyvässä toiminnassa oli yli 180 000 erillistä asiakasta vuonna 2021, joita palveltiin kuuden eri toimialueen ja yli 7300 ammattilaisen toimesta. Asiakkaita varten Siun sotessa on 249 toimipistettä. Näissä toimipisteissä asiakkaita palvelee yli 500 yksikköä. Näissä yksiköissä asiakkaille on tarjolla yli 900 palvelua. Siun soten ammattilaiset tarjosivat vuonna 2021 asiakkailleen yli 1,5 miljoonaa hoitopäivää sekä yli 3,5 miljoonaa käyntiä. Asiakkaiden kokemusta mitattaessa saatiin yli 112 000 tekstiviestipalautetta, yli 2500 erityisryhmien palautetta ja yli 2500 palautetta verkkosivujen kautta. Suosittelemalukkuutta kuvaava NPS-indeksi oli erinomaisella tasolla ollen 71, kun arvoa yli 50 voidaan pitää erinomaisena. NPS-palaute kattoi terveysasemat, suun terveydenhuollon, mielenterveys- ja päihdepalvelut sekä 24/7-palveluista yhteispäivystyksen ja päivystysosaston.

Terveyden- ja hyvinvoinnin laitoksen asiantuntija-arviossa tarkastellaan hyvinvointialueen väestön palvelutarvetta, palvelujen järjestämisen nykytilaa ja kehityssuuntaa sekä sosiaali- ja terveydenhuollon kustannuksia, rahoitusta ja investointeja. Siinä kootaan myös alueen sote-tiedonhallinnan ja digitalisaation tilannekuva. Tämän Sosiaali- ja terveysministeriön vuosittain tilaaman asiantuntija-arvion mukaan koko Pohjois-Karjalan alueen kattava kuntayhtymä, Siun sote, antaa hyvät edellytykset sosiaali- ja terveyspalvelujen tehokkaalle yhdenvertaiselle järjestämiselle. Haasteena nostetaan henkilöstön saatavuus ja rahoituspohja. Palvelutarvetta kasvattaa väestörakenne ja sairastavuus.

Hyvinvointialueen tulee huomioida myös sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliset tavoitteet. Uudistuksen painopisteitä on kuvattu tilannekuvamateriaalissa.

Sote-uudistuksen valtakunnallisena tavoitteena on:

- turvata yhdenvertaiset ja laadukkaat sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palvelut hyvinvointialueella asuville,
- parantaa palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta,
- kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja,
- turvata ammattitaitoisen työvoiman saanti,
- vastata ikääntymisen ja syntyvyyden laskun aiheuttamiin haasteisiin,
- hillitä kustannusten kasvua.

Valtakunnallisten tavoitteiden mukaan hyvinvointialueilla toimintarakenteita ja -tapoja luodaan ihmislähtöisten

palvelukokonaisuuksien aikaansaamiseksi. Tavoitteena on perus- ja erityistason palvelujen entistä parempi yhteentoimivuus, samoin kuin sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen ja pelastustoimen palvelujen saumattomuus.

Aluehallitus 06.06.2022 § 64

Lisätiedot	Muutosjohtaja Elina Felin, puh. 013 330 9850
Päätösehdotus	va. Hyvinvointialuejohtaja Pirskanen Ilkka: Aluehallitus merkitsee tiedoksi tulevaisuuslautakunnan tilannekuvan strategian valmistelua varten.
Päätös	Merkittiin tiedoksi. Merkittiin pöytäkirjaan, että aluehallituksen puheenjohtaja ja muutosjohtaja olivat poissa kokouksesta klo 13:33-13:40, joten §§ 61-64 ajan varapuheenjohtaja Matti Taponen toimi kokouksen puheenjohtajana ja Riikka Kettunen sihteerinä.
Selostus	Tulevaisuuslautakunta on laatinut osaltaan tilannekuvan (liitteenä ja edellä tekstissä) strategiavalmistelun pohjaksi. Tilannekuvaa on hyödynnetty aluehallituksen strategiaseminaarissa 28.4.2022 sekä aluevaltuuston strategiaseminaarissa 17.5.2022. Aluehallitukselle tuodaan tiedoksi tulevaisuuslautakunnan tilannekuva kokonaisuudessaan.